

Одсек за биологију

Лабораторија за екологију вода, биогеографију и заштиту животне средине

Лабораторија располаже комплетном опремом за теренска истраживања са циљем процене еколошког стања водених екосистема. Опрема која се користи за еколошки мониторинг водених екосистема:

- Чамац са ванбродским мотором (СПОРТ) - узорковање на терену, на отвореним воденим површинама;
- GPS апарат Garmin - одређивање ГИС координата;
- Сонар Garmin - Fishfinder 250 - детекција објеката (првенствено риба) испод површине воде, процена стања популација и конфигурација дна;
- Апарат за електрориболов „Aquatech” IG 1300 (2.6 kW, 80-470 V) - лов риба омамљивањем ради лакших анализа и мерења;
- Оксиметар OPTIOX - инструмент за мерење концентрације и сатурације кисеоника;
- рН метар и кондуктометар HANNA Combo- одређивање рН вредности, тврдоће, електропроводљивости и температуре воде;
- AQUALYTIC AL410 фотометар - одређивање концентрације фосфата, нитрата и амонијака у води;
- Планктонска мрежица - узорковање планктона за одређивање квалитативног састава планктонских заједница;
- Рутнерова боца 2l - узорковање планктона за одређивање квалитативног и квантитативног састава планктонских заједница;
- Бентосна мрежа - узорковање фауне дна;
- Екманов багер – узорковање фауне дна за одређивање квалитативно-квантитативног састава;
- Секијев диск - одређивање провидности воде;
- Клопке за ракове - лов декаподних ракова.

Апарат за електрориболов, сонар и чамац

Идентификација узоркованог материјала се обавља у лабораторији за Хидроекологију и заштиту вода. Опрема која се користи у те сврхе:

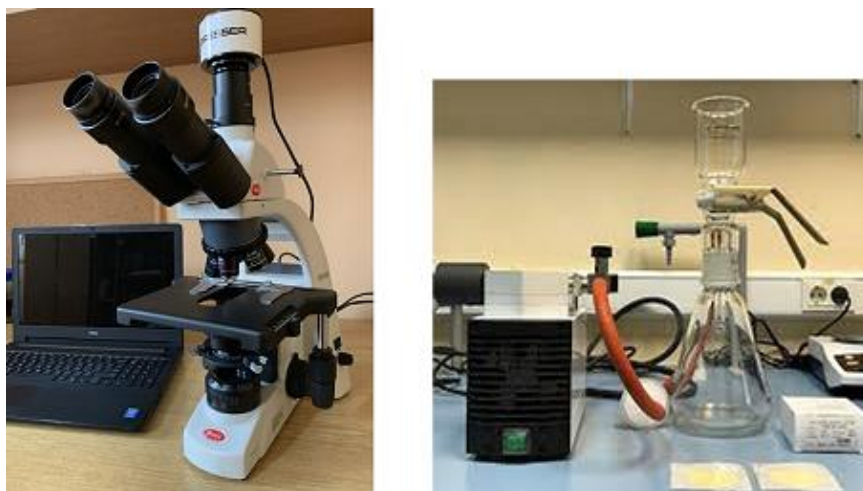
- Бинокуларни микроскоп, Nikon E 100;
- Бинокуларна лупа, Nikon SMZ 800;
- Микроскопска камера, Moticam 2000;
- Микроскопска камера, Bresser 9 MegaPixela;
- Инвертни бинокуларни микроскоп, Motic AE 2000;
- Сарторијус - лабораторијска вакуум пумпа за филтрацију узорака и одређивање концентрације хлорофила

Бинокларни микроскоп, Nikon E 100 и Бинокларна лупа, Nikon SMZ 800

Микроскопска камера, Bresser 9 MegaPixel и Инвертни бинокларни микроскоп, Motic AE 2000

Микроскопска камера, Moticam 2000 и Сарторијус – лабораторијска вакуум пумпа

У лабораторија се раде и експерименти везани за методу криопрезервације (чување полних продуката различитих врста риба) у течном азоту на температури од $-196\text{ }^{\circ}\text{C}$ се састоји од:

- Аутоматски биогенетски танкови за чување узорака LIQUIDE ARPEGE 70 (капацитет 2000 узорака);

- Водено купатило;
- Интегрисани систем ISASv1 који се састоји од камере која је повезана са фазно-контрастним микроскопом, рачунаром и компјутерским софтвером ISASv1 и служи за анализу сперматозоида (вијабилност, моталитет, морфологја и молекуларана оштећења на ДНК).
-

Аутоматски биогенетски танкови за чување узорака (капацитет 2000 узорака)

Интегрисани систем ISASv1

Мрестилиште у коме се изводе експерименти везани за репродукцију риба, ракова и других водених организама се састоји од сета акваријума различитих запремина за одржавање стабилних екколошких услова за репродукцију водених организама.

Мрестилиште

Лабораторија за ћелијску и молекуларну биологију

Лабораторија поседује опрему за методологију ћелијско-молекуларне биологије:

Applied Biosystem 7500 Real Time PCR Gene expression

PCR у реалном времену или квантитативна полимеразна ланчана реакција (енг. Real-Time Polymerase Chain Reaction) је лабораторијска техника у молекуларној биологији за умножавање, детекцију и квантификацију циљаних ДНК секвенци, односно за пређење експресије гена.

Ултрацентрифуга SORWALL WX 80

Користи се за одвајање честица из раствора или раздвајање помешаних течности различитих специфичних тежина. У биомедицинским наукама најчешће се одвајају ћелије, органеле или велики молекули, а нпр. у хемији емулзије, минералне честице итд. Брзина центрифугирања је до 60.000 о/мин.

Инвертни епифлуоресцентни микроскоп Nikon Eclipse Ti-E

Инвертни микроскопски систем поседује уграђени Perfect Focus систем велике брзине. Колор камера, четири филтера и четири објектива различитих увећања омогућавају посматрање како нативних тако и флуоресцентно обојених микроскопских препарата као и јасну локализацију и детерминацију појединих делова ћелије. Уз

првенствену примену у раду са културама ћелија, налази примену у молекуларној биологији, ћелијској сигнализацији, молекуларној патологији, ембриологији, фармацеутским наукама, медицини итд.

Ламинарна комора са вертикалним струјањем ваздуха и ХЕПА филтерима

Ламинарна комора са вертикалним струјањем ваздуха и интегрисаним HEPA филтерима обезбеђује рад у стерилним условима. Основна примена је у раду са културама ћелија и ткива у оквирима истраживања ћелијске и молекуларне биологије. Служи за стерилизацију узорака и материјала у експерименталном раду.

Autoclave SysTec VX55

Лабораторија располаже и многобројном другом опремом:

RTCA DP xCELLIGENCE

Апарат омогућава континуирано праћење биолошких процеса живих ћелија (вијабилност, пролиферација, цитотоксичност, миграција, итд.) у реалном времену. Апарат користи специјално дизајниране микротитар плоче које садрже интегрисане златне микроелектроде, које мере електричну импедансу популације ћелија у сваком бунарићу и обезбеђују квантитативну информацију о статусу ћелија у реалном времену.

- Посуде за течни азот SPECTRUM,
- CO₂ инкубатор MD 151 UV, Medline,
- Микроскоп Nikon TS-100,
- Mini Protean Tetra Cell и Mini Trans Blot Sub Cell-систем за вертикалну електрофорезу и Western blot,
- Sub-Cell GT систем за хоризонталну електрофорезу.

Лабораторија за еволуциону биологију и генетику

Осим основне опреме за рад, као што су фрижидер и замрзивач за чување хемикалија и узорака, као и сушнице (Sterimatic ST-11, Instrumentaria), где се обавља сува стерилизација лабораторијског стакла, као и центрифуге (до 6 000 обртаја), за центрифугирање материјала и добијање цитогенетичких микроскопских препарата располаже и са:

Истраживачки микроскоп (Nikon, Eclipse 50i) са додатком за анализирање флуоресцентно обојених микроскопских препарата, анализа цитогенетичких микроскопских препарата

Дигитална камера (Nikon, DS-LZ), посматрање и фотографисање микроскопских препарата

Центрифуга (SIGMA 2-16KL), центрифугирање материјала и добијање цитогенетичких микроскопских препарата

Истраживачки микроскоп Motic - B3 series – 4 ком., анализа цитогенетичких микроскопских препарата

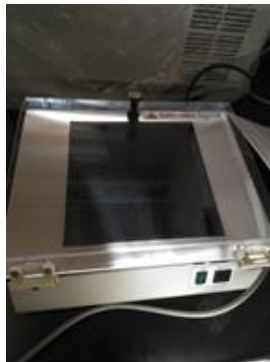
Термостабилна комора (Fabrika medicinskih uređaja Sutjeska), одржавање култура лимфоцита периферне крви

Лабораторија за физиологију

Поседује сву неопходну опрему за свој научноистраживачки рад. Најзначајнији су:

BioRobot EZ1 (Qiagen, Hilden, Germany) за изоловање ДНК

Transiluminator (Vilber Lourmat)

Апарат за фотодокументацију - визуелизацију анализираних нуклеинских киселина.

Thermal cycler (Eppendorf)

Апарат врши *in vitro* амплификацију дефинисане секвенце ДНК.

HPH9 Laminarna komora

Стерилна комора са хоризонталним ламинарним струјањем ваздуха која спречава контаминацију узорка.

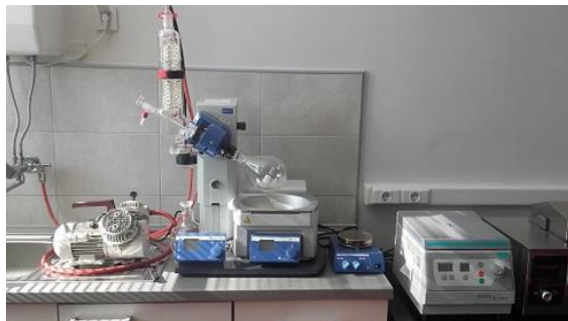
Осим набројане опреме лабораторија поседује:

- Систем за хоризонталну електрофорезу (Serva) - за раздвајање, изоловање и карактеризацију биолошких макромолекула (протеина, нуклеинских киселина и липопротеина); за евалуацију степена ДНК оштећења у испитиваним ћелијама применом Комет теста;
- Систем за вертикалну електрофорезу (Serva) - за раздвајање различитих макромолекула у полиакриламидном градијент гелу (као узорци користе се различити облици биолошког материјала);
- Thermomixer comfort sa izmenjivim termoblokovima i adapterom (Eppendorf) – за мешање узорака уз контролу температуре;
- Mikrocentrifuga 5415R - стона центрифуга.
- Biofotometar (Eppendorf) - апарат за брзу анализу дс/сс ДНК, РНК, олигонуклеотида, протеина и бактеријских ћелија. Омогућава аутоматско одређивање чистоће ДНК из односа A260/280, A260/230.
- Ултрацентрифуга - SORWALL WX 80
- Посуда за течни азот - SPECTRUM series 20
- ELISA читач микротитар плоче - RT-2100C
- Стона центрифуга са хлађењем- DIGICEN 20-R
- Комора за дубоко замрзавање (-80°C) - SANYO
- Ултразвучни сонификатор – Bandelis Sonoplus
- Хомогенизатор – IKA 016323
- Аналитичка вага - W54241
- Спектрофотометар - Jenway 6105 U.V./Vis
- Спектрофотометар - Iskra MA 9521
- Ткивни процесор - Leica TP 1020
- Ламинар - Iskra HK16
- Микротом – Leica RM 2245
- Техничка вага - 12345
- Електрофореза - SERVA
- Western blotting - Mini Protean Tetra Cell 552BR
- Western blotting - Mini Trans Blot Sub Cell 710 BR
- Водено купатило - Раура
- Washer микротитар плоча - 2600-C
- рН-метар - Consort C830
- Вортекс мешалица - VELP
- Магнетна мешалица

Лабораторија за микробиологију

Поседује стандардну опрему за експериментални рад (ламинарну комору, инкубаторе, сушнице, аутоклаве, фрижидере, вортекс миксер, рН метар, бројач колонија, УВ лампе, дигитална прецизна вага, аналитичка вага, Сарториус - лабораторијска вакум пумпа, водено купатило, центрифуге, вакум упаривач, опрема за мембранску филтрацију, опрема за узорковање и конзервирање узорака итд). Само део најновије опреме је приказан на следећим сликама.

Вакум упаривач и центрифуга

Сушница и ламинарна комора

Водено купатило и шејкер